

VPRO	VARA	NPS	Thema-sites	Over de VPRO	Help	Zoeken	Zoeken
Voorpagina			/Geschiedenis	VPRO info	Vragen		
TV			3voor12				
Radio			Boeken				
Gids			Cinema.nl				
Web			Noorderlicht				
Backstage			Tegenlicht				
Winkel			Villa Achterwerk				
							Sluit menu ↑

Voorpagina Dossiers Artikelen

◀vorige

volgende ▶

maandag 10 oktober 2005 15:37

nieuws

Kabinetsplannen desastreus voor televisiedrama

Hoofden Drama NPS, VARA en VPRO luiden noodklok

Vandaag discussieert de Tweede Kamer over de kabinetsplannen van Medy van der Laan omtrent de publieke omroep en de opheffing van de NPS. Sinds de lancering van deze plannen zijn er al veel verontwaardigde reacties geuit. Recent zijn de voorgenomen plannen enigszins aangepast, desondanks kunnen ze nog steeds rampzalig uitpakken voor de kwaliteit en de kwantiteit van Nederlands televisiedrama en speelfilms. Daarom luiden de hoofden Drama van NPS, VARA en VPRO de noodklok in een open brief aan de Volkskrant van 10 oktober.

De omroepen kennen een lange traditie op het gebied van drama en film. Veel Nederlandse producties worden nationaal maar ook internationaal gelauwerd. Te denken valt aan series als Dunya en Desie (NPS), De Enclave (VARA) en De Kroon (VPRO). Voor de toekomst staan prachtige series op stapel. Drama kost veel geld en mede daarom zijn de omroepen de laatste jaren stevig gaan samenwerken. Deze twee belangrijke peilers: geld en samenwerking, worden in de plannen echter om zeep geholpen. Ook het recente rapport van bureau Berenschot benadrukt dat kunst en cultuur sterk onder druk komen te staan. De gevolgen daarvan zijn natuurlijk speculatief, maar hoe het ook uitpakt, de toekomst ziet er niet rooskleurig uit. In het volgende zwarte - maar niet ondenkbare - scenario, schetsen we de gevolgen van de kabinetsplannen voor drama.

Kwaliteitsdrama wordt onbetaalbaar en het drama-aanbod verschaalt

Omroepen krijgen straks een gegarandeerd budget voor opinie en debat, maar niet voor cultuur. Cultuur wordt afhankelijk van reclame-inkomsten. Er is al berekend dat deze gaan dalen, wat ten koste zal gaan van drama. Door het tekort aan geld in de cultuurpot zal men (te) goedkoop produceren, waardoor de kwaliteit afneemt. Deze "gunstige prijs/kwaliteitsverhouding" zal ondermeer leiden tot bezuiniging op inhoudelijke expertise. Risico's worden gemedend.

De vrees is dat er een 'bestelcultuur' zal ontstaan, met marktaandeelen, doelgroepen en marketing. Dan zullen vooral makkelijk consumeerbare en goedkope cultuurprogramma's overheersen. Kwaliteitsdrama prijst zich daarmee naar verwachting uit de markt.

Hoewel drama nu formeel nog 'speerpunt' van de Publieke Omroep is, worden drama afdelingen door gebrek aan middelen al ontmanteld en lopen budgetten terug. De gedachte dat de nieuwe structuur ruimte zal bieden aan hoogwaardig, pluriform drama is daarom volstrekt naïef: de ingezette tendens zal zich eerder in rap tempo voortzetten.

Nieuw talent blijft onbekend

Er zal een gevecht ontstaan om een klein groepje succesvolle schrijvers en regisseurs - wat de prijs alleen maar kan opdrijven. Makers op hun beurt, zullen vechten om de meest kansrijke licentiehouders. Dat zal een jungle worden, die leidt tot versnippering en verspilling van talent.

En wie zal zich nog verantwoordelijk voelen voor nieuw schrijf- en regietalent? Nederland 3 programma's zoals One Night Stand of KORT! zullen niet meer gemaakt worden. Daarmee gaat een waardevolle kweekvijver voor het hele drama- en filmklimaat in Nederland ten onder.

Profileren wordt concurreren

Op dit moment kan kwaliteitsdrama nog gerealiseerd worden door samenwerking. Maar waar jarenlang samenwerking per Net werd aangemoedigd, moeten omroepen nu concurreren met elkaar, en met nieuwe licentiehouders, zoals buitenproducenten. Ook bureau Berenschot benadrukt dat de vechtmarkt alleen maar zal verharderen.

Ook de vruchtbare samenwerking tussen de film- en televisiewereld, die niet alleen speelfilms en telefilms oplevert maar ook televisieseries zoals All Stars, raakt gefrustreerd. Omdat de omroepen nu zelf als producent op de markt moeten gaan opereren, zal de samenwerking met toekomstige concurrenten, omroepen én 'buiten'producenten, flink afnemen. Veel producenten zullen dat niet overleven. Een aantal producties zal in de toekomst niet meer gemaakt kunnen worden.

Het kabinet heeft zelf steeds gepleit voor meer goed Nederlands drama. Daarom is het nu de tijd om dat ook mogelijk te maken. Daartoe is het absoluut nodig dat voor drama en film geld beschikbaar blijft. Dat kan alleen als de dalende Sterinkomsten gecompenseerd worden en huidige budgetten gehandhaafd blijven voor drama. Voorts moet er ingezet worden op verdergaande samenwerking per net zodat een sterk en coherent drama-aanbod mogelijk is. Alleen daarmee is de kijker gediend.

Marina Blok, (eindredacteur drama NPS)
Robert Kievit, (eindredacteur drama VARA)
Joost de Wolf, (eindredacteur drama VPRO)

[Naar boven](#) ↑